ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

КУНИГА ЙИЛЛИК ПЛАННИНГ 10 ПРОЦЕНТИДАН ОШИРИБ ПАХТА ТАЙЁРЛАЁТГАН ҒАЛАБА РАЙОНИНИНГ АЗАМАТ МЕХАНИЗАТОРЛАРИГА БАЛЛИ • МАШИНА ТЕРИМИ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 189 (2701).

29 СЕНТЯБРЬ ЖУМА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин

УНУМДОРЛИК — ЮТУҚЛАР ОМИЛИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг совет халқига Мактубида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш беш йиллигини ҳамда зарбдор йил планини бажаришда меҳнат унумдорлигининг роли жуда катта эканлиги таъкидланиб, шундай дейилади: «Вазифа — ишлаб турган корхоналарда маҳсулотни кўпайтиришнинг ҳаммасини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига олишдан иборат. Ҳозир бу энг муҳим, энг асосий вазифа!»

Ҳақиқатан ҳам, экономикани ривожлантириш, она-Ватанимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлаш, халқимиз фаровонлигини ошириш юзасидан белгиланган режаларнинг тўла-тўкис амалга оширилишида меҳнат унумдорлиги беқиёс роль ўйнайди. Улуғ доҳий Владимир Ильич Лениннинг таъбири билан айтганда, меҳнат унумдорлиги келажак, яъни коммунистик жамият ғалабасининг ҳал қилувчи омилидир.

Шунинг учун ҳам областимиз халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлаётган ишчилар ва бинокорлар, деҳқонлар ва транспортчилар, қўйингки, барча меҳнаткашлар уз фаолиятларининг бошқа муҳим техник-иқтисодий кўрсаткичлари қатори меҳнат унумдорлигини ҳар томонлама оширишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Бу ишларга жойлардаги партия, касаба союз ташкилотлари, хўжалик органлари бош-қош бўлмоқдалар. Улар ишлаб чиқариш коллективларининг юксак меҳнат кўтаринкилиги, куч-ғайратини унумдорликни оширишга, бу соҳа бўйича ўнинчи беш йиллик ва унинг зарбдор йили планлари ҳамда социалистик мажбуриятларининг шараф билан бажарилишига сафарбар этмоқдалар.

Областимиздаги кўпчилик саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари мавжуд резерв ва имкониятларни ишга солиш ҳисобига меҳнат унумдорлигини муттасил оширишга эришмоқдалар, бу соҳада анчагина тажриба ҳам тўплашди. Партия ташкилотлари ва хўжалик органлари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш юзасидан муттасил ва қатъий иш олиб боришлари, белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлаётганлиги, мавжуд ишлаб чиқариш қувватлари ва иш вақтидан фойдаланишни яхшилашга эришаётганликлари, бу соҳада дуруст ютуқларни қўлга киритаётган коллективлар, бригадалар ва айрим ишчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришни яхши йўлга қўйганликлари кўнгилдагидек самара бермоқда. Корхоналар, ташкилотлар билан конструкторлик бюролари, илмий-тадқиқот институтлари ўртасидаги ҳамкорликнинг тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги муҳим ва мураккаб техникавий муаммоларни биргаликда ҳал қилишга ёрдам бермоқда.

Партия ташкилотлари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун курашга барча инженер-техник ходимлар, новатор ва илғор ишчилар, рационализаторлар ва ихтирочиларни кенг жалб қилган корхоналар меҳнат унумдорлигини оширишда яхши натижаларга эришишяпти. Буни Олмалиқ химия ва рўзғор химияси заводлари, тошга ишлов бериш комбинати, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбекхиммаш», Тошкент трактор заводлари ва бошқа қатор корхоналар мисолида кўриш мумкин.

Меҳнат унумдорлигини оширишдаги бундай ютуқлар билан ортиб бормоқда. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортишининг деярлик ҳаммаси ёки аксарият қисми унумдорликни ошириш ҳисобига таъминланяпти. Шу йилнинг ўтган саккиз ойида Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари, Коммунистик районида саноат маҳсулоти ҳажми ортишининг бутун ҳаммасига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Областимиз бўйича эса бу кўрсаткич 80 процент атрофида бўлди. Унумдорликни ошириш плани саккиз ой давомида икки ярим процент атрофида ортиғи билан бажарилди.

Меҳнат унумдорлигини оширишдаги бундай ютуқлар қатори жуда кўп нуқсонлар ҳам содир бўлмоқдаки, бу ҳақли равишда ташвиш туғдирмоқда. Ҳали областимизда ўз фолиятининг ана шу муҳим соҳаси бўйича планни бажармаётган, ҳатто унумдорликнинг пасайиб кетишига ҳам йўл қўяётган коллективлар анчагина бор. Уларнинг сони жуда суст камаймоқда. Зарбдор йилнинг ўтган ойлари мобайнида саноатда ҳар бир ишловчи ҳисобига меҳнат унумдорлиги ўтган йилдагига нисбатан икки процент ошгани ҳолда капитал қурилишида план бирор ой ҳам тўла бажарилгани йўқ, ҳар ойда 94—95 процент атрофида бўлмоқда.

Унлаб саноат корхоналари ва етакчи қурилиш трестлари меҳнат унумдорлигини ошириш планларини бажармаётирлар. «Чирчиксельмаш» заводи, Янгийўл, Алимкент, Бекобод пахта тозалаш заводлари, Ангрен ва Оржоникидзе электр станциялари, «Узбекметаллургстрой», «Алмаликсвинецстрой», 160-қурилиш трестлари ва бошқа корхона ҳамда ташкилотлар шулар жумласидандир. Бундан давлат кўрган иқтисодий зарар ўнларча миллион сўмликни ташкил этди. Бундай ташвишли аҳвол шунинг учун ҳам содир бўлмоқдаки, бу корхоналар хўжалик раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотлари ишчи-хизматчиларининг унумли ва сифатли меҳнат қилиши учун зарур бўлган қулай шароитларни яратишга етарли аҳамият беришмаяпти. Ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, иш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, маданиятини яхшилаш, ишчилар малакасини ошириш, илғор иш усуллари ва ватанпарварлик ташаббусларини оммалаштириш билан етарли шуғулланишмаяпти. Ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ишчи кучи қўнимсизлигини камайтириш, белгиланган барча ташкилий—техникавий тадбирларни ўз вақтида амалга оширилиши учун зарур чоралар кўришмаяпти.

Бу йил индустриямиз ходимлари саноатда меҳнат унумдорлигини анча ошириш ва саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ортишининг 85 процентини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминлаш ҳақида юксак мажбурият олишган. Қурилиш, транспорт соҳалари бўйича ҳам шундай аниқ марралар белгиланган. Эл-юрт олдида берилган шундай масъулиятли ва шарафли ваъданинг сўзсиз бажарилишига ҳисса қўшиш ҳар бир коллектив, ҳар бир ишчи-хизматчининг муқаддас бурчидир. Бунга эришмоқ учун СССР янги Конституциясининг бир йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан авж олаётган умумхалқ социалистик мусобақаси давомида вужудга келган меҳнат кўтаринкилигини барча техник—иқтисодий кўрсаткичлар қатори унумдорликни оширишга ҳам йўналтириш лозим.

Мамлакатимиз халқ хўжалиги олдида турган барча катта ва мураккаб вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишнинг, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, совет кишиларининг моддий фаровонлигини юксалтиришнинг энг муҳим омили бўлган меҳнат унумдорлигининг тўхтовсиз ортиб боришига эришиш шу куннинг энг муҳим вазифасидир.

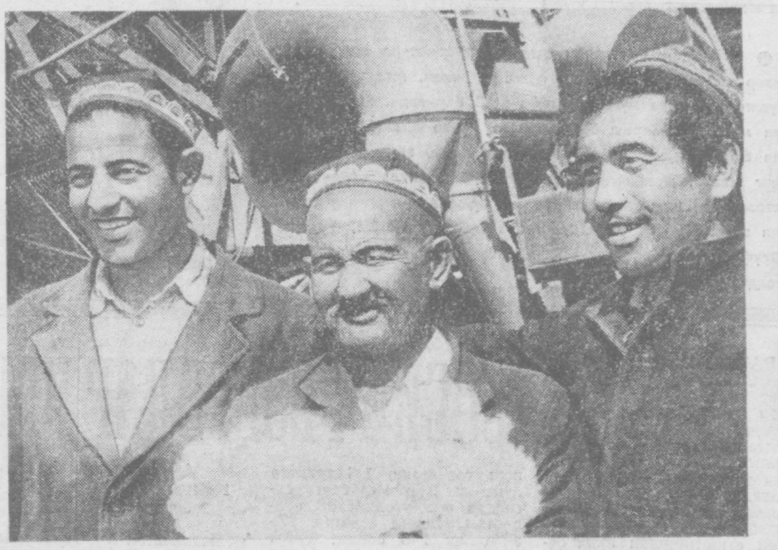

Бўка районидаги «Ленинобод» колхозининг пахтачилик бригадалари ўртасида социалистик мусобақа кун сайин қизғин тус олмоқда. Худойқул Султонов бошлиқ 4-бригада аъзолари меҳнат беллашувида пешқадамлик қилаётирлар. Суратда: бригада бошлиғи Ҳ. Султонов (ўртада) механик ҳайдовчилар Е. Тошқулов ва А. Нодировлар билан.

И. Тўлисбоев фотоси.

ПИСКЕНТЛИК ЧОРВАДОРЛАРНИНГ УЛКАН МЕҲНАТ ЗАФАРИ

ПИСКЕНТ райони меҳнаткашлари партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, СССР янги Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб, давлатга гўшт, сут, тухум ва жун топшириш халқ хўжалик планини муддатидан олдин, 24 сентябрда муваффақиятли адо этдилар.

Давлатга пландаги 780 ўрнига 790 тонна гўшт, 4480 ўрнига 4515 тонна сут, 535 минг ўрнига 880 минг дона тухум ва 60 ўрнига 61 тонна жун сотилди. Район чорвадорлари эришган бу ғалабага Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозлар, 1-«Пискент», 2-«Пискент» совхозлари коллективлари айниқса катта ҳисса қўшдилар.

1-«Пискент» совхози сут соғувчиси Гулсун Ирисбоева 9 ой давомида ўз қарамоғидаги соғин сигирларнинг ҳар биридан йиллик планда белгиланган 2900 килограмм ўрнига 3557 килограмм сут соғиб олиб, рекорд кўрсаткичга эришди. У билан мусобақалашиб меҳнат қилаётган 2-«Пискент» совхози сут соғувчиси Эльвира Газизова эса ҳар бош соғин сигирдан пландаги 3100 ўрнига 3135 килограммдан сут соғиб олишга муваффақ бўлди.

Азамат чорвадорлар аҳолининг гўшт, сут ва тухумга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш мақсадида бор имкониятларни ишга солиб, йил охиригача давлатга планга қўшимча равишда 200 тонна гўшт, 1500 тонна сут, 200 минг дона тухум сотиш мажбуриятини олдилар. Меҳнат коллективларида ҳар бир чорвадор ўз зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилмоқда. Илғор чорвадорлар ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 5 минг килограммга етказиш учун курашмоқдалар.

Районда жамоат чорвачилигини муттасил ривожлантиришнинг кенг программаси ишлаб чиқилган. Қурилаётган сутчилик комплекслари, реконструкция қилинаётган мавжуд фермаларда барча иш жараёнлари комплекс механизациялаштирилмоқда, чорва маҳсулдорлигини янада ошириш чоралари кўрилмоқда. Ҳозир чорвадорлар илғорлар тажрибасига амал қилиб, чорва қишловини намунали ўтказишга, молларни қишдан омон олиб чиқишга пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

(Газетамизнинг иккинчи саҳифасида пискентлик чорвадорлар эришган меҳнат муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилинади).

МАЖБУРИЯТ—СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИГАЧА

Яқинда СССР Конституциясининг бир йиллик юбилейи нишонланади. Барча коллективлардаги каби бизнинг бирлашмамиз чеварлари, ҳамкасб, дугоналарим ҳам бу кунни меҳнат зафарлари билан кутиб олиш ниятида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Бригадалараро социалистик мусобақа янада авж олдирилаяпти. Бу меҳнат беллашувида Озода Абдуллаева бошчилик қилаётган коллектив илғорлар сафида боряпти. Комсомол ёшлардан ташкил топган бригаданинг ҳар бир аъзоси «Маҳсулот сифатига комсомол кафолати!» шиори остида ишлаб катта ютуқларни қўлга киритмоқда. Уларнинг қўлидан чиқаётган барча буюмлар «яхши» ва «аъло» сифатга қабул қилиняпти. Мавжуда Норматова, Риҳсия Расуловаларнинг меҳнат календарида 1980 йил бошланди.

Яқинда бирлашмамизда янги фасонда қизлар кўйлаги тикиш ўзлаштирилди. Бу янги маҳсулотни тайёрлаш ёшлар бригадаси чеварларига топширилди. Юксак ишончдан илҳомланган бригада коллективи меҳнатда янги марраларни кўзламоқда.

Н. НАБИЕВА,
«Чевар» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг чевари.

УЧ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

«Главташкентстрой»га қарашли инженерлик магистраль коммуникацияларни қуришга ихтисослаштирилган «Таштрансспецстрой» трестининг 15 илғор бригадаси москвалик ва ленинградлик ишлаб чиқариш илғорларининг ташаббусига қўшилиб, СССР Конституцияси қабул қилинган кунгача уч йиллик планни бажаришга қарор қилишган эди. Саккиз бригада ўз социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари адо этди.

2-қурилиш бошқармасининг Виктор Барсуков бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси трестда биринчилардан бўлиб юксак мажбуриятини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Шу кунларда бу бригада 1979 йилнинг март ойи ҳисобига ишлаяпти.

71-қурилиш бошқармасининг Ҳ. Ҳамидулин, Р. Ходиев, Т. Эсонбоев, Р. Жиянбоев бошлиқ бригадалар ҳам уч йиллик планларини бажариб, йил охирига қадар 230 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга сўз бердилар. Бу бригадалар Трактор заводи массивида трамвай йўллари қуриш ишларини муддатидан илгари адо этишди. Айни кунларда эса Студентлар шаҳарчасидан Тошкент медицина институтининг янги шаҳарчаси томон трамвай йўли қуриш ишларини жадал олиб боришяпти.

Н. АБДИЕВ.

«ЗАНГОРИ ОЛОВ» ЖИЛОВКОРЛАРИ

(«СОЮЗУЗБЕКГАЗ» ТРЕСТИНИНГ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИ БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЧ ЙИЛЛИК ПЛАНИНИ БАЖАРДИ)

ТОШКЕНТ отчопарининг қаршисида, Калинин район марказида икки қаватли кўркам бино жойлашган. Областдаги қайси бир ташкилотга ёки хонадонга тутунсиз ва ҳидсиз олов керак бўлса шу ерга мурожаат қилади. Бу ерда «зангори олов» жиловкорлари — «Союзузбекгаз» трестининг қурилиш-монтаж бошқармаси жойлашган.

Бундан бир ярим ой илгари ана шу бинодаги эълонлар тахтасида оқ, қалин қоғозга катта ҳарфлар билан ёзилган табрикнома пайдо бўлди. Бошқарма маъмурияти ва партия ташкилоти томонидан ёзилган табрикнома коммунист Г. П. Петровский бошлиқ 2-участка монтажчиларининг катта меҳнат ғалабасига бағишланганди. Участка коллективи беш йилликнинг уч йиллик планини муддатидан беш ой олдин ўринлатган. Ўнинчи беш йиллик бошидан бери 1 миллион 330 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Тошкент области қишлоқ меҳнаткашларининг 4270 хонадони газлаштирилди, 50,5 километр масофага эса газ тармоқлари тортилди. Табрикномада ана шулар ёзилган эди.

— Мен коллектив билан маслаҳатлашиб чиқдим, — дейди Г. В. Петровский. — Уч йиллик планга қўшимча 110 минг сўмлик иш бажармоқчимиз, бошқача қилиб айтганда 8 километрга газ трубалари ётқизиб, 300 хонадонни газлаштирамиз.

А. Давидянц бу ерга ишга келганида бошқарма кўчма механизациялашган колонна деб аталар эди. Ишчилар етишмасди. Йилига аранг 500—600 минг сўмлик иш бажариларди. Янги бошлиқ ишни идора ва омбор қуришдан бошлади. Трестдан маблағ олгач, район ижроия комитети билан келишиб, идора учун ҳалқа йўл четидаги баланд жойни танлашди. Қисқа муддатда икки қаватли чиройли бино қад кўтарди. Кейин омбор, айрим эҳтиёт қисмлари тайёрлаш учун цех қурилди. Катта тажрибага эга бўлган мутахассис ва ишчилар жалб қилинди. Улар учун магазин, ошхона қуриб берилди. Шу тариқа иш бажариш ҳажми кенгайиб борди. У ташкил топгандан бери шаҳар атрофидаги колхоз-совхозларнинг 20 га яқин теплица хўжаликлари барпо қилинди. Шуларнинг ҳаммасидаги газ ўчоқ ва тармоқларни монтаж қилишди. Булардан ташқари, неча юзлаб километр масофага газопроводлар ўтказилди, ўн минглаб хонадонлар табиий «зангори олов»дан баҳраманд бўлди. Келгуси йилда ўн йиллигини нишонлайдиган корхона қуввати йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозир газ монтажчилар бир йилда ўртача 4,5—5 миллион сўм ҳажмда иш бажаришмоқда. Илгарилари фақат область территориясида ишлайдиган ишчилар энди қўшни областлардаги, ҳатто қардош республикалардаги муҳим буюртмаларни бажаришмоқда. Шунинг учун ҳам ўтган йили 1-кўчма механизациялашган колонна «Союзузбекгаз» трестининг қурилиш монтаж бошқармасига айлантирилди. У трестда ташкил қилинган ягона бошқармадир.

Йил бошида бошқарма зиммасига муҳим вазифа юкланди. Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводига «зангори олов» олиб келиш керак. Энг муҳими, саккиз километрлик газопроводни Сирдарёнинг устидан олиб ўтиш лозим. Бошқарманинг мутахассислари ўзларининг бутун куч ва маҳоратларини ишга солишиб муҳим объектни муддатидан илгари фойдаланишга топширишди. Бундан олдин улар 30 километрлик Навоий—Муборак газопроводини, Фарғона водийсида эса Ўзбекистон, Тожикистон ва Қирғизистон республикаларини газ билан таъминлашни янада яхшилаш мақсадида 60 километрлик трассани монтаж қилишган эди. Ҳозир эса Ўш области территориясидан ўтадиган 39 километрлик Андижон — Мойлисув газопроводини қуриш ишлари қизғин бошлаб юборилган. Келгусида уларнинг олдида турган энг муҳим объект Шуртон—Сирдарё трассасидир. Бу газопровод 450 километрга чўзилган. Шунинг бир қисмини монтаж қилиш бошқарма коллективи зиммасига юклатилган...

Яқинда бошқарма газчилари уч йиллик план бажарилганлиги ҳақидаги рапортга имзо чекишди. Шундай қилиб йил бошида олинган социалистик мажбурият шараф билан бажарилди. СССР Конституциясининг бир йиллигигача беш йилликнинг уч йиллик планини бажариш юзасидаги ватанпарварлик ташаббусига қўшилган «зангори олов» жиловкорлари уч йиллик планни 7 октябргача бажаришга аҳд қилишганди. Мана, социалистик мажбурият муддатидан анча олдин ортиғи билан ўринлатилди. Беш йиллик бошидан бери 12 миллион 181 минг ўрнига 12 миллион 232 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Бошқача қилиб айтганда, 367,5 километр масофага газ тармоқлари ўтказилди. 12 минг 196 хонадонда эса «зангори олов» ёндирилди.

Бошқарма коллективининг бу катта ғалабасига А. Коновалов, С. Ахтямов, А. Черемисин ўртоқлар бош бўлган коммунистик меҳнат бригадаларининг монтажчилари жуда катта ҳисса қўшишди. Шунингдек, бу улкан ютуқда бошқарманинг Е. Кострикин, Д. Мусурмонқулов, Д. Темкин сингари тажрибали электр пайвандчилари, А. Гайнилин, А. Ғуломов, Р. Абдулинлар каби труба ётқизувчи машинистлар, шофёрлар М. Светаев, З. Евтушенко, М. Абдушаидов, экскаваторчилар Ю. Бесумин, Е. Гришин, слесарь-монтажчилар У. Тўрақулов, Б. Аблаев, М. Муллажоновларнинг муносиб улуши бор.

Ҳозир Тошкент областида катта ҳажмда монтаж ишлари олиб борилмоқда. Шаҳар атрофидаги колхоз-совхозларнинг теплица хўжаликларида газ тармоқлари монтаж қилинмоқда. Калинин районидаги Свердлов номли совхозда, Калинин номли колхозда, Чиноз районидаги Давлат наслчилик совхоз-техникумида, Охунбобоев номли колхозда, Ғалаба районидаги Ҳамза номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли, Янгийўлдаги Ленин номли колхозларда ва бошқа кўпгина хўжаликларда қишлоқ меҳнаткашларининг уйларини газлаштириш ишлари жадал суръат билан олиб борилмоқда. КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, қишлоқ аҳолисини янада кўпроқ табиий газ билан таъминлашга ҳаракат қилаётган, коллектив йил охиригача уч йиллик планга қўшимча яна 1,3 миллион сўмлик ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини бажаришга аҳд қилди.

Н. ҚОДИРОВ.

КАЛИНИН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Калинин район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида ташкилий масала кўриб чиқилди.

И. Я. Деревянко пенсияга чиққанлиги муносабати билан пленум уни район партия комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод қилди.

Пленум илгари Калинин район қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш — техника таъминоти бирлашмасининг бошқарувчиси бўлиб ишлаб келган В. С. Колескони район партия комитетининг иккинчи секретари ва бюро аъзоси қилиб сайлади.

Пленумда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский нутқ сўзлади.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 28 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, бир кунда машинада терилгани — бешинчи устун — мавсум бошидан буён).

Ғалаба	10,02	27,83	11,60	32,00
Янгийўл	2,88	24,48	3,50	11,64
Ўрта Чирчиқ	3,75	16,50	4,18	14,88
Бекобод	3,54	16,33	3,63	9,68
Бўка	3,51	15,70	3,81	13,46
Оққўрғон	2,30	13,72	2,06	7,72
Чиноз	2,21	13,49	1,58	3,78
Пискент	2,21	12,58	1,97	7,13
Коммунистик	1,33	3,67	1,44	1,93
Область бўйича:	3,71	16,36	4,12	12,53

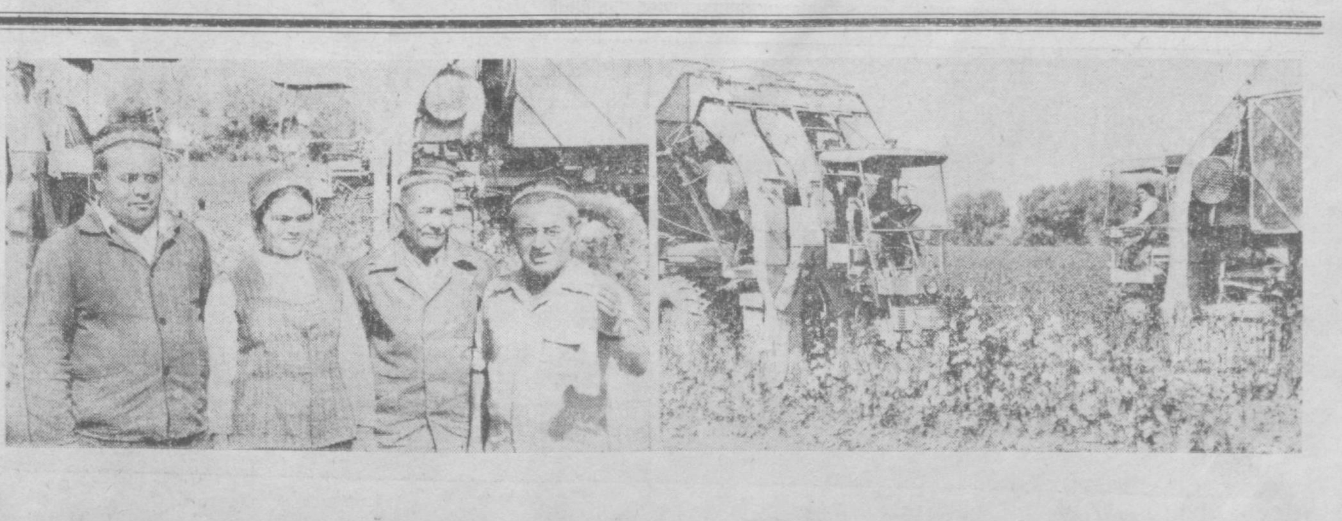

Шу кеча-кундузда Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози пахтазорларида 33 та терим агрегати тўла унум билан ишлаб турибди. Моҳир механизаторлардан Тургун Бўронов (суратда чапдан), Ҳосият Мустафақулова, Даврон Довурбоев, Деҳқон Тенгизбоевлар кунига 5 тоннадан ошириб «оқ олтин» териб бермоқдалар.

О. Қозоқбоев фотолари.

ПИСКЕНТЛИК ЧОРВАДОРЛАРНИНГ УЛКАН МЕҲНАТ ЗАФАРИ

Мамлакат экономикаси ривожининг бутун бориши, халқ турмуш даражасининг муттасил ўсиб бориши ҳозир чорвачиликни янада тезроқ юксалтириш вазифасини биринчи планга қўймоқда...

Чорвачиликда янги юксалишга эришиш бутун партиямизнинг, ҳамма министрликлар ва идораларимизнинг, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг, ҳамма қишлоқ меҳнаткашларининг бу тармоққа ғоят жиддий эътибор беришларини талаб қилади.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш биринчи навбатдаги вазифадир. Бу вазифани ҳал қилиш учун ҳамма имкониятларимиз ва резервларимиздан тўла фойдаланишимиз, ҳамма турдаги гўшт етиштиришни кўпайтиришга эришишимиз лозим.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

● 1-«ПИСКЕНТ» совхози сут-товар фермасида сут соғувчилар мусобақаси намунали йўлга қўйилган. Меҳнат беллашувига ҳар ойда мунтазам якун ясаб борилади. Ғолибларга пул мукофоти бериш билан бирга улар шаънига Қизил байроқ кўтарилади. Бу сут соғувчилар, айниқса ёшларнинг меҳнат активлигини оширяётир. Эндиликда тажрибали устозлардан қолишмаётган ёшлар фермада кўпчиликни ташкил этади. Гулсун Ирисбоева, Гулбаҳор Ирисбоева, Турсун Юсуфбековалар социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

МУҲИМ ИҚТИСОДИЙ ВАЗИФА

С. САИДАЛИЕВ,
Пискент район партия комитетининг биринчи секретари.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг энг муҳим тармоқларини ривожлантириш проблемаларини кўриб чиқар экан, чорвачиликни жадал юксалтириш вазифасини биринчи ўринга қўйди. Бу проблемани ҳал этишга бутун партиянинг, хўжалик раҳбарларининг, барча қишлоқ меҳнаткашларининг диққат-эътиборини қаратиш лозимлиги Пленумда алоҳида уқтириб ўтилди.

ДАРҲАҚИҚАТ, чорвачиликни ривожлантириш фақатгина хўжалик масаласигина бўлиб қолмай, шу билан бирга у катта сиёсий ва социал масала ҳамдир. Партия ташкилотлари кадрларга нисбатан талабчанликни оширишлари, бу тармоқдаги ишларнинг аҳволини кун сайин назорат қилиб боришлари, мўлжалланган тадбирларни бажаришда хўжаликларга ва комплексларга актив ёрдамлашишлари лозим. Район партия ташкилоти чорвачиликни юксалтириш юзасидан КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини оғишмай амалга ошира бориб, коммунистлар, барча меҳнаткашлар куч-ғайратини мана шу муҳим соҳани ривожлантиришга сафарбар этяпти. Биз чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни 1980 йилга бориб икки марта кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиққанмиз. Бу тадбирлар ҳозир муваффақиятли бажарилмоқда.

Районимиз чорвадорлари беш йилликни муддатидан олдин адо этиш, зарбдор йил топшириқларини СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллигигача бажариш юзасидан бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар. Улар давлатга гўшт, сут, тухум ва жун сотиш хўжаликлараро планини 24 сентябрда муваффақиятли адо этдилар. Давлатга 790 тонна гўшт, 4515 тонна сут, 880 минг дона тухум, 61 тонна жун сотилди. Бу планда белгиланганидан анча кўпдир.

Биз чорва маҳсулдорлигини оширишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Гўштга топширилаётган йирик шохли қорамолларнинг тирик вазни 430 килограммга тўғри келмоқда. Шу кунгача ҳар бир соғин сигирдан 2500 килограммга етказиб сут соғиб олинди. Бошланғич партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари чорвачиликни юксалтиришда мавжуд резервлардан самарали фойдаланиш, коллектив ўртасида ташкилий ва сиёсий ишларни кучайтириш, юқори партия органлари қабул қилган қарорларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш устида алоҳида қайғурмоқдалар. Бу соҳада 1—«Пискент» совхозида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Совхоз чорвадорлари давлатга 239,5 тонна гўшт, 1135 тонна сут, 168,5 минг дона тухум, 13,5 тонна жун сотиб, беш йилликнинг учинчи йили халқ хўжалик планини районда биринчилар қатори адо этдилар.

Чорвачиликни юксалтиришда биз барча иш формаларидан самарали фойдаланмоқдамиз. Кўрилган тадбирлар туфайли чорва маҳсулдорлиги бир маромда ўсиб боряпти. Беш йилликнинг ўтган икки йили давомида давлатга гўшт сотиш бўйича белгиланган топшириқ 131 процент, сут 122 процент, тухум 117 процент адо этилди. Ўтган йили ҳар бир соғин сигирдан 3035 килограмм сут соғиб олинди. Бу 1976 йилдаги кўрсаткичга нисбатан 331 килограмм кўпдир.

Сут ва гўштни кўпайтириш кўп жиҳатдан чорвачиликнинг озуқа базасига боғлиқ эканлигини эндиликда ҳамма тушуниб етди. Шу боисдан ҳам районда чорвачиликнинг мустаҳкам озуқа базасини яратишга, озуқа экинлари ҳосилдорлигини оширишга алоҳида эътибор беріляпти. Ҳозиргача район бўйича ҳар гектар бедапоядан 150 центнерга етказиб озуқа олдик. Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозлар ва 1-«Пискент совхозида беда ҳосилдорлиги 160 — 170 центнерга етди. Беда ўрими ҳали давом этаяпти. Йил охиригача унинг ҳосилдорлиги район бўйича 180 центнерга етади. 400—450 центнердан силос массаси олинади. Умуман тайёрланган дағал озуқа ҳозироқ 32 минг тоннадан ошиб кетди.

Район партия комитети ўз пленумларида, бюро мажлисларида чорвачиликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни мунтазам кўриб бормоқда. Район партия комитетининг XIII пленумида бу масалани алоҳида муҳокама қилдик ва муҳим тадбирлар белгиладик. Эндиликда чорвачиликни саноат асосига кўчириш кенг кўламда олиб борилмоқда. Яқин кунлар ичида 1-«Пискент» совхозида 600 бош қорамолга мўлжалланган сутчилик комплекси ишга туширилади. Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозларда ҳар бири 400 бош сигирга, Калинин номли колхозда эса 200 бош сигирга мўлжалланган сутчилик комплекслари қурилиши ҳам жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Янги фермалар қурилиши ва мавжудларининг реконструкция қилиниши натижасида сермашаққат ишларни тўла механизациялаш имкони яратилмоқда.

Фермалар ва сутчилик комплексларида чорва маҳсулдорлигини ошириш, етиштирилаётган сут ва гўштни кўпайтириш мақсадида моллар сонини, улар орасида сигирларни кўпайтиришга эътиборни қаратмоқдамиз. Яқин келгусида подалардаги соғин сигирлар миқдори 45 процентга етади. Ҳозир подаларда 2600 бош соғин сигир боқилмоқда. 1980 йилнинг охирига бориб эса 3400 бош сигир боқиладиган бўлади.

Чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирларимизда моллар наслини яхшилашга алоҳида эътибор берилган. Илгарилари зотдор моллар асосан четдан келтирилар эди. Энди 1-«Пискент» совхозида ташкил қилинган махсус ферма район хўжаликларини наслдор бузоқлар билан таъминлайди. Яқин келгусида бу ферма колхоз ва совхозларга йил сайин 150 бош зотдор бузоқ етказиб беришга киришади. Бундан ташқари беш йиллик охирига бориб барча хўжаликларда молларни сунъий равишда қочириш тўла йўлга қўйилади.

Паррандачилик етти ҳазинанинг бири, деб бежиз айтилмайди. Хўжаликларда ҳозир паррандачиликни ҳам ривожлантиришга кўп куч ва ғайрат сарфланмоқда. «Гулистон» ва Калинин номли колхозларда 24 минг жўжа боқиладиган паррандахона қурилиши ниҳоясига етиб қолди. Келаси йилда эса Свердлов номли колхоз, 1-«Пискент» совхози ва район матлубот кооперацияси ҳам ўз парранда фермаларига эга бўлади. Натижада бундан буён парранда гўштига бўлган эҳтиёж тўлароқ қондирилади.

Районимизда чорвачилик маҳсулотларини давлатга сотиш плани муваффақиятли бажарилган бўлсада, фермаларда ҳали кураш сусайгани йўқ. Ферма цех партия ташкилотларида яқинда бўлиб ўтган ҳисобот — сайлов йиғилишларида коммунистлар ўз зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб йил охиригача давлатга топшириладиган гўшт миқдорини 1000 тоннага етказишга, 6000 тоннадан кўпроқ сут етиштиришга, товуқлардан 200 минг дона тухум олишга аҳд қилган. Ҳозир мавжуд резервларнинг ҳаммаси мана шу юксак ва шарафли марраларни эгаллашга сафарбар этилган.

АСОСИЙ РЕЗЕРВЛАР ИШГА ТУШАДИ

Анатолий ЕГАЙ.
1-«Пискент» совхозининг бош зоотехниги

РАЙОН партия комитети КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорлари ҳамда ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг шу пленумдаги «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги докладида белгилаб берилган йўл-йўриқлар асосида 1980 йилга бориб чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни икки баробар кўпайтириш вазифасини қўймоқда. Зотан, икки йиллик қисқа муддат ичида шундай кескин юксалишга эришиш учун районимиз хўжаликларида зарур шарт-шароит бор. Кейинги йили мавжуд колхоз ва совхозларнинг барчасида чорва моллари туёғи кўпайиб, зоти анча яхшиланди, маҳсулдорлиги сезиларли даражада ортди.

Сермаҳсул зотлар ҳисобига мол туёғини кўпайтириш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш бўйича совхозимиз республика конкурси ғолиби бўлиб, биринчи даражали диплом ва пул мукофоти билан тақдирланган эди. Зарбдор йилнинг ўтган 9 ойи давомида эришган кўрсаткичларимиз янада қувончли. Давлатга сут топшириш 72 тоннага, тухум топшириш 93 минг донага, жун топшириш 1,3 тоннага кўпайди. Ҳар 100 бош сигирдан бузоқ олиш 98 процентни ташкил этаётир. Қўзи олиш 140 бошга, чўчқа боласи олиш 310 бошга ортди.

Икки йил ичида маҳсулот етиштиришни икки баробар кўпайтириш учун чорва моллари маҳсулдорлигини оширишнинг ўзи кифоя қилмайди. Мавжуд молхоналарни реконструкция қилиб кенгайтириш, янгиларини қуриш, мол туёғини, озуқа етиштиришни кўпайтириш бу вазифани муваффақиятли ҳал этишни тезлаштирувчи муҳим тадбирлардир.

Ҳозир фермамизда зоти яхшиланган 655 бош сигир парвариш қилинаётир. 1980 йилга бориб сут етиштиришни икки баробар кўпайтириш учун говмушлар сонини 1000 бошга етказишни планлаштириб қўйдик. Чорвачиликни саноат негизига кўчириш, меҳнат жараёнларини механизациялаш мақсадида 600 бош сигирга мўлжалланган сутчилик комплекси, бундан ташқари 350 бошга мўлжаллаб бузоқхона қурилаётир.

400 бош соғин сигир парвариш қилинаётган молхонани ҳам беш йиллик охиригача тўла реконструкция қилиб барча иш жараёнларини механизациялаш режаларини белгилаб олганмиз.

Совхозимиз райондаги мустаҳкам озуқа базасига эга бўлган хўжаликлардан бири ҳисобланади. Бизда чорва молларини етарли озуқа рациони билан таъминлаш масаласи ҳал этилган. Аммо, истиқболни кўзлаб иш юритар эканмиз, бу соҳада ҳам кўп ижобий ўзгаришлар қилишимиз зарур бўлади. Масалан, бизда илдизмевали озуқа кам экилаётир. Бедага судан, рапс ўсимликларини қўшиб экиш яхши йўлга қўйилмаган. Ҳолбуки, бундай озуқалар сигирлар сутини тез кўпайтириб, мойлилик даражасини оширади.

Моллар туёғини ошириш билан бир вақтда озуқани ҳам кўпайтириб борамиз. Бу икки йўл билан амалга оширилади. Озуқа экинлари майдонини кенгайтириш имкониятлари бор. Иккинчидан ердан кўпроқ ҳосил олиш чораларини кўрамиз.

Маълумки, фермаларда чорва қишлови учун энг кўп дағал хашак жамғарилади. Бироқ қуруқ хашак сигирлар сутини кўпайтирмайди. Шунинг учун биз соғин сигирларга кўк ўт бериш имконияти бўлмайдиган қиш ойларида дағал хашакнинг тўйимлилигини ошириш тадбирларини белгиладик. Ҳозир дағал хашакни майдалаб, буғлаб хушхўрлигини оширадиган озуқа цехи қурмоқдамиз.

Бундан ташқари силос ва сенаж бостириш технологиясини такомиллаштириб, бу озуқалар сифатини кескин яхшилаймиз.

Хуллас, фойдаланилмаётган резервлар жуда кўп. Масалан, қорамолларга ветеринария қаровини яхшилаш ҳам кўп ва сифатли маҳсулот етиштиришнинг муҳим шартларидан бири. Бош ветеринария врачимиз Исроил Очилов олий маълумотга эга. Кўп йиллардан бери фермада фидокорона меҳнат қилиб келади. Мана ўн йилдирки, фермамизда моллар орасида учрайдиган юқумли касалликлар бутунлай тугатилган. Гемостаридос, яъни кана касалликлари ҳам барҳам топти. Бундай касалликларнинг қайтарилмаслиги учун фермада мунтазам профилактик ишлари олиб борилади. Моллар юқумли касалликларга ҳар кварталда, бузоқлар эса брюцеллёзга қарши 6 ойлик бўлганида ва кейинчалик ҳар йили бир марта эмлаб турилади.

Молхоналар, моллар яйратиладиган очиқ майдонлар ҳар ўн кунда гўнгдан тозаланиб, дезинфекция қилинади. Сут соғувчиларимиз ҳар ҳафтада сигирларни ювиб, тозалаб боришади. Моллар соғлом парвариш қилинаётгани туфайли соғиб олинаётган сутнинг ҳаммаси биринчи сортга топширилмоқда.

ОЙНИСА Абдурашидова билан Рисбу Аҳмедовалар Тельман номли колхознинг илғор сут соғувчиларидан. Улар бу йил ўз боқимларидаги сигирлардан камида 3200 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

* * *

Г. Гайнулина 1-«Пискент» совхози фермасида тажрибали бузоқбоқар сифатида обрў қозонган. Зотли ёш бузоқларни парвариш қилишда ҳамкасбларига ўрнак. С. Мелибоев эса Свердлов номли колхоз молбоқарлари орасида доимо ўрнак бўлиб келади. У бўрдоқига боқилаётган молларини юқори семизликда гўштга топширмоқда.

Ж. Тўраев фотолари.

ЯНА БИР ХАЗИНА

Муносиб АВАЗОВ.
Свердлов номли колхоз раиси.

ХЎЖАЛИГИМИЗ райондаги энг йирик ва сертармоқ колхозлардан бири. 1700 гектардан зиёд пахта майдонимиз бор. 700 гектар лалмикор ерларда ғалла етиштирамиз. Фермамизда 280 бош соғин сигир парвариш қилинади.

Қийинчиликларга қарамай, бу йил пахтазорларимизда мўл ҳосил тўпланди. Шу кеча-кундузда йиллик планнинг 4—5 проценти миқдорида пахта топшираётирмиз. Октябрь ойида халқ хўжалик плани ҳамда социалистик мажбуриятни бажариш учун ҳамма имконият мавжуд.

Лалмикор ғаллазорларимизнинг ҳар гектаридан 14 центнердан сара дон йиғиштириб олдик. Бу соҳада олган даромадимиз анча баракали бўлди.

Районимиз чорвадорлари қатори давлатга ҳамма турдаги маҳсулот сотиш йиллик планларини ортиғи билан бажардик. Ҳозиргача 60,7 тонна гўшт, 476 тонна сут, 70 минг донадан зиёд тухум, 37,1 центнер жун сотилди. 9 ой давомида ҳар бош сигирдан ўртача 2700 килограммдан сут соғиб олинди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 540 килограмм кўпдир. Йил охиригача соғин сигирлар маҳсулдорлиги 3450 килограммга етказилади.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, чорвачилик соҳасида бундай натижаларга бу йил биринчи марта эришилди. Ўтган йиллар давомида эса маҳсулдорлик паст бўлгани туфайли чорвачилик хўжаликка мунтазам катта зарар келтирарди.

Биз чорвачиликни ҳар томонлама ривожлантириш йўлларини излар эканмиз, энг аввало бу соҳани рентабеллаштириш имконини берувчи омиллар нималардан иборат эканлигини аниқлаб олишга ҳаракат қилдик. Сигирнинг сути тилида, деганларидек биринчи галда озуқани кўпайтириш, сифатини яхшилаш лозимлиги аён. Аммо, меҳнат ва бошқа сарф-ҳаражатларни камайтирган ҳолда озуқани кўпайтира билиш керак. Фақат шу йўл билан бу соҳани даромад манбаига айлантириш мумкин.

Бу йил биз шундай мақсадлар билан иш юритганимиз учун орзуларимиз ушала бошлади. Дон экинлари, шу жумладан маккажўхори дони ҳосилдорлигини сезиларли даражада оширилиб, ҳар қачонгидан ҳам баракали хирмон уюлди. Бу эса чорва учун қимматли бўлган ем запасини кўпроқ ғамлаш имконини берди.

Ишлов бериш агротехникасини такомиллаштириш ҳисобига озуқа экинлари ҳосилдорлиги кескин оширилди. Масалан, бедазорлар ҳосилдорлиги 50 центнерга ошди. Бундан ташқари лавлаги етиштиришни кескин кўпайтириб, давлатга топширилаётган сутнинг мойлилик даражасини анча кўтаришга эришдик. Шунинг ўзидан бу йил 19 процентдан қўшимча даромад олаётирмиз.

Моллар зотини яхшилаш ҳам чорвачиликни рентабеллаштириш йўлларидан биридир. Шунинг учун биз 1-«Пискент» совхозидан 50 бош қора-ола зотли маҳсулдор ғунажин сотиб олдик. Уларни кўпайтириб, эндиги йил 150 бошга, 1980 йилга бориб эса 400 бошга етказиш планлаштирилган. Шу мақсадда 400 бош сигирга мўлжалланган янги комплекс қурилиши бошлаб юборилган эди. Бироқ, бу ишни ўз зиммасига олган колхозлараро қурилиш ташкилоти сусткашликка йўл қўяётир. Аҳвол шундай давом этса, янги комплекс эндиги йилда эмас, ҳатто 1980 йилда ҳам ишга тушмай қолиши аниқ.

Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, бу йил чорвачилик соҳасида ҳар йилгидек зарар кўриш ўрнига озроқ бўлса-да, фойда олиниши кутилмоқда. Демак, хўжалигимиз яна бир ҳазинага эга бўлаётир. Бу ҳазинани йил сайин бойитиб бориш учун резерв ва имкониятлар кўп. Шулардан бири паррандачиликни ривожлантиришдир. Колхозимизнинг табиий шароити бунга жуда қулайдир. Яқин йиллар ичида биз кўплаб тухум ва парранда гўшти етиштириладиган фабрикалар барпо этишни бошлаб юборамиз.

ДУГОНАМДАН ОРТДА ҚОЛМАЙМАН

Элвира ГАЗИЗОВА.
1-«Пискент» совхозининг сут соғувчиси

БИЗ Гулсун Ирисбоева билан мусобақадошмиз. Ҳар сафар янги мажбурият қабул қилаётганимизда бирбиримиз билан маслаҳатлашамиз. Ўзаро меҳнат беллашуви давомида ҳам мунтазам ахборот бериб, ҳамкорликда ишлаймиз.

Районимиз чорвадорларининг СССР Конституциясининг бир йиллиги арафасида қучган катта зафарлари биз мусобақадош дугоналар учун қўш қувонч келтирди. Гулсун қарамоғидаги 23 бош соғин сигирнинг ҳар биридан ҳозиргача 3600 килограммдан сут соғиб олиб, районда энг юқори натижага эришди.

Мен ҳам дугонамдан ортда қолмасликка ҳаракат қилмоқдаман. Ҳозиргача боқимимдаги сигирлардан ўртача 3200 килограммдан сут соғиб олдим. Кўриниб турибдики, мусобақадошимга тенглашиш учун ҳали кўп меҳнат қилишим керак.

Яқинда биз яна учрашиб, ўзаро тажриба алмашдик. Соғин сигирларни парвариш қилиш, озиқлантириш, энг муҳими эса соғиш пайтида механизмлардан қандай фойдаланиш хусусида дугонам яхши гапларни айтди. У ҳозирги кунда ҳар бир сигирга 2 килограмм омухта ем, 30 килограмм хўл беда, 10 килограмм лавлаги бериб боқаётган экан. Дугонамдан ўрганиб мен ҳам озуқа рационини яхшилашга ҳаракат қилаётирман.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ҚАНДАЙ ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ КЕРАК

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ТАВСИЯ ВА МАСЛАҲАТЛАР

ПРОПАГАНДИСТ тайёргарлиги кенг маънода олинганда унинг билими ва назарий савияси, ҳаётий тажрибаси, аудитория билан жонли алоқа қила билиши, тўпланган тажрибани умумлаштириб, ундан машғулотлар давомида ўз ўрнида фойдалана билиши ва ҳоказоларни ўз ичига олади. Жумладан, пропагандистнинг янги ўқув йилига тайёргарлик кўриши ҳам бир қатор ташкилий ишларни ўз ичига олади.

Биринчидан, пропагандист сиёсий таълим системасида тингловчилар группаларини тузишда қатнашиши, бунда сиёсий таълим системасида тингловчилар состави, уларнинг асосий ишининг характерини ҳисобга олиш лозим. Умумий ишлаб чиқариш вазифаларини бажараётган тингловчилар бир группага бирлаштирилиб ўқитилиши пропагандист ишининг савиясини ошириш, машғулотлар таъсирчанлигини кучайтиришда катта ёрдам беради.

Пропагандист янги ўқув йилига тайёргарлик кўрар экан, шахсий кутубхонасини янги адабиётлар билан бойитиши, ўзи ўқитадиган курс бўйича материаллар, кўргазма қуроллар, техникавий воситаларни пухта танлаши лозим.

1978—79 ўқув йили партия таълими системасида ўзига хос хусусиятларга эга. Тингловчилар бу йил КПСС XXV съезди материалларини ўрганишни давом эттириш билан бирга КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми материалларини, ҳозирги босқичда идеология кураши масалаларини, СССР Конституцияси ҳамда Ўзбекистон ССР Конституцияси бўйича махсус курсларни ўрганадилар.

Шу боисдан дастлабки машғулотларга амалий тайёргарлик кўриш август-сентябрь ойида бошлаб юборилган бўлиши лозим. Бу ишни **янги ўқув программалари** билан пухта танишишдан бошлаш, ана шу программани ўрганиш давомида у ёки бу мавзуни тингловчиларга етказиш учун ишни қандай ташкил этиш лозимлиги ҳақида аниқ режалар тузиш даркор.

Программа билан ҳар тарафлама танишиб чиққандан сўнг айрим мавзулар бўйича ўқув қўлланмалари, назарий ва методик адабиётларни ўқиб чиқиш, кўргазмали ўқув қуролларини танлаш, хўжалик ишларига оид мавзулар бўйича янги техника билан, у ёки бу корхона ёки хўжаликда қўлланилаётган меҳнат ва бошқарув услублари билан танишиш, кутубхоналарда ишлаш, пропагандистларнинг семинарларида қатнашиш зарур. Агар мактаб ёки семинар иши энди бошланаётган бўлса, пропагандист ўзининг бўлажак тингловчилари билан алоқа ўрнатиши, уларнинг маълумоти, қобилияти, имкониятлари ва активлиги ҳақида умумий тасаввурга эга бўлиши даркор.

Маълумки, пропагандист ўз тингловчиларига нисбатан кўпроқ нарсани билиши, биринчи навбатда ўзи ўтадиган предмет ёки материални жуда яхши ўзлаштирган бўлиши зарур. Шу билан бир қаторда **махсус билимлар** ҳам унинг ишида жуда қўл келади. Жумладан, пропагандист пропаганда жараёнини қандай ташкил этиш кераклигини (пропаганда ишини ташкил қилиш назариясини), тингловчилар коллективида психологик иқлимни вужудга келтириш ва сақлаб туришни (социал психологияни), материалнинг тингловчилар томонидан қабул қилинишини ва ўзлаштирилишини бошқариб бориш, уларда социал-иқтисодий назарияни ўрганишга бўлган қизиқишни қўллаб-қувватлаш ва мустаҳкамлашни (педагогика ва пропаганда методикасини), тингловчиларнинг билимларини, эътиқодга, амалий қўлланмага айлантиришни (философия ва психологияни) билиши фойдадан ҳоли эмас.

Жуда кўп социологик тадқиқотларда шу нарса маълум бўлдики, пропагандистлар ўзлари ўқитадиган предметни умуман яхши билишади, аммо, махсус билимлар кўпинча етишмай қолади. Шу боисдан ҳам 1300 пропагандистга «Сиз қай йўналишдаги билимларни чуқурлаштиришни истайсиз?» деган саволга уларнинг 36 проценти предмет назарияси, 40 проценти сиёсий машғулотларни олиб бориш методикаси, 25 проценти педагогика, умумий ва социал психология, 23 проценти нотиқлик санъати бўйича ўз билимларини чуқурлаштиришни ҳоҳлаётганликларини баён қилганлар. Пропагандистларнинг доимий ҳаракатдаги семинарларида ана шу фанларга етарли эътибор бериш зарур. Пропагандистларнинг семинарларида партия пропагандаси методикаси бўйича айрим лекциялар эмас, балки лекциялар циклини ўқишни ташкил этиш мақсадга мувофиқдир. Энг муҳими — пропагандистларнинг ўзлари ҳам махсус адабиётни мунтазам равишда ўрганишга ихлосманд бўлишлари лозим.

Янги ўқув йили одатдагидек кириш машғулотидан бошланади. Унда мамлакатимиздаги социал-иқтисодий ва сиёсий вазиятнинг хусусиятлари, ўнинчи беш йиллик учинчи йили план ва мажбуриятлари бажарилишининг бориши ҳақида ахборот берилади. Бунда пропагандист айрим назарий қоидаларни корхона ёки хўжалик ишлаб чиқариш фаолиятидан олинган фактлар билан мустаҳкамлаши, партиявий позициядан туриб, амалий ишларни анализ қилиши, ҳар бир тингловчига коллектив олдида турган беш йиллик вазифаларини пухта тушунтириши, бу ишда уларнинг шахсий иштирокини кучайтиришга сафарбар қилиши лозим.

Машғулотларга тайёргарлик ишини бутун ўқув йилига мўлжалланган **календарь план** тузишдан бошлаш зарур. Бундай план ўқув йилининг бошиданоқ келгуси ойларда пропагандист ва тингловчилар бажарадиган ишлар ҳақида аниқ тасаввур. беради, пропагандистни интизомга ўргатади, бутун ўқув йили давомидаги ишни бутун икир-чикирларигача пухта билиб олиш имконини беради.

Календарь план тузиш учун қатъий белгиланган форма йўқ. Кўпгина пропагандистлар бунда таблица кўринишида тузилган ҳамда 9 та асосий бўлимдан иборат ўқув планидан фойдаланадилар. Худди шундай план йил давомида қўлланиш учун қулай бўлиб, қуйида унинг бўлимлари ҳақида қисқача маълумотлар берамиз.

Машғулот ўтказиш вақти ва жойи

Ҳар бир шаҳар ва районда машғулот ўтказиладиган кунлар ва соатлар аниқ белгиланган бўлади. Машғулот ҳамиша бир хонанинг ўзида ўтказилади. Меҳнатни илмий ташкил этиш, техника тараққиёти, меҳнат унумдорлиги мавзулари билан боғлиқ бўлган айрим масалалар, лозим бўлиб қолган вақтда, бевосита цехда, бригадада қараб чиқилади. Бу планда ўз аксини топиши керак.

Предмет ва мавзу. Программага мувофиқ, календарь планнинг шу бўлимида ҳар бир предмет бўйича конкрет мавзулар, мустақил ишлаш методикаси бўйича пропагандист томонидан мўлжалланган машғулотлар, шунингдек бошқа хил масалалар қўшиб ёзилади. Энг муҳим сиёсий ҳужжатларни ўрганиш мақсадида 2—3 машғулот ўтказишга ажратиладиган резерв вақт ҳам ёзиб қўйилади.

Машғулот соатлари. Зарур бўлган вақтда пропагандист ўқув программасига тузатишлар киритиб, уларда тингловчиларнинг программада кўрсатилган теманинг мазмунига яқин билимлари, маълумотлари кўрсатилади, лекция ва суҳбатлар учун ажратиладиган соатларнинг миқдори алоҳида ёзиб қўйилади.

Машғулотларни ўтказиш учун соатлар миқдорини белгилашда айрим мавзулар бўйича тингловчиларга топшириқ бериш учун ҳам вақт ажратиш зарур. Масалан, тингловчилар мустақил ишининг мақсади, методикаси, ҳажми ҳамда соатини белгилаш учун 5—10 минут, ишлаб чиқариш, коллективнинг ижтимоий-сиёсий ҳаёти масалалари бўйича амалий топшириқларни бажарилишини қараб чиқиш учун 20 минут, тингловчилар мустақил ишининг якунлари, жумладан бир неча конспектларни таҳлил қилиш, методик маслаҳатлар бериш учун 20—30 минут ажратиш кифоя қилинади.

Кундалик воқеаларни ёритиш учун машғулотлардан сўнг махсус вақт ажратиш ҳам мақсадга мувофиқдир. Бунда ахборотнинг оперативлигини таъминлаш, ҳар бир воқеани тўғри тушунтириш амалий жиҳатдан муҳим аҳамиятга эга. Кундалик воқеалар ҳақида ўз вақтида оператив хабар бериб туриш, шу воқеаларни марксизм-ленинизм нуқтаи назаридан тушунтириш ижтимоий-сиёсий фанларни ўрганишга доимий қизиқишни орттиришнинг муҳим шартидир. Шунинг учун ҳам пропагандистлар кундалик воқеа материалларидан моҳирона фойдалана билишлари, ҳозирги замоннинг энг ўткир ва мураккаб масалаларига тўғри партиявий нуқтаи назаридан ёндашишда тингловчиларга кўмаклашишлари даркор.

Машғулотларни ўтказиш методикаси. Машғулотлар бир-бирига ўхшаб қолмаслиги учун календарь планнинг машғулотлар ўтказишга бағишланган бўлимида лекция, ҳикоя, суҳбат, семинар машғулоти, реферат каби формалардан фойдаланишни кўзда тутиш керак. Календарь планнинг шу ҳақдаги бўлимини тузишда 1978 йилда Москвадаги Политиздат нашриёти чиқарган «Методика партийной учёби» китобининг суҳбат ўтказиш, проблем ситуация, казуслар методи, бахслашувга оид бўлимларига мурожаат қилиш керак.

Маҳаллий материаллардан фойдаланиш.

Пропагандист ўқув планини тузишда шунга эътибор бериш кераккки, бирорта ҳам машғулот ҳаётдан ажралиб қолмаслиги даркор. Машғулотни корхона, хўжалик вазифалари билан боғлаб олиб бориш, беш йиллик план топшириқлари бажарилишини таҳлил қилиш зарур. Албатта, назарияни амалий ишлар билан боғлашда меъёр билан иш кўриш, назарий жиҳатларни кўздан қочирмаслик лозим. Пропагандистнинг календарь ўқув плани бу ишни йўлга қўйишда ҳам унга яхши ёрдам беради.

Кўпгина пропагандистлар ўқув планига **бадиий адабиёт асарларининг** партия таълими жараёнида қўлланиладиган ҳамда мос келадиган номларини киритадилар. Бундай тадбирни табриклаш керак. Шунингдек, мазкур ўқув планига у ёки бу мавзуни ўтишда қўл келадиган диафильмлар, магнитофон ёзувлари номларини, карталар, таблица ва диаграммаларни ҳам ёзиб қўйишлари мумкин. **Кўргазмали қуроллар** воситасида машғулот ўтиш учун пропагандист алоҳида тайёргарлик кўрган бўлиши, қайси мавзуга қайси кўргазма материали мос тушишини билиши лозим. Бунинг учун мавжуд картотека ва каталоглардан фойдаланиш мумкин, уларда тегишли кўргазма қуроллари ҳамда техникавий воситаларнинг қай бири қайси мавзуга мос келиши ёзиб қўйилган бўлади.

Ўқув планининг мазкур бўлимида ҳар бир мавзуга тегишли марксизм-ленинизм классикларининг асарларини, бадиий китобларнинг қай бирини **мустақил ўрганиш** лозимлиги ёзиб қўйилади. Шунингдек, тингловчиларнинг ўзлари мустақил тайёрлайдиган кўргазмали қўлланмаларнинг номлари кўрсатилади.

Амалий топшириқлар тингловчиларнинг мустақил ишлашини ташкил этишнинг муҳим воситасидир. Амалий топшириқларни бажаришдан қуйидаги мақсадлар кўзда тутилади:

— тингловчиларни маълум мақсадга қаратган ҳолда сиёсий адабиётни пухта ўрганиш ҳамда улардан конспект олишга ўргатиш;

—программада тавсия этилган марксизм-ленинизм классиклари асарлари ва ўқув адабиётларини чуқур ўрганиш ва ўзлаштиришга кўмаклашиш;

— тингловчиларни ўрганилган билимлар асосида амалий фаолиятга жалб этиш.

Амалий топшириқларга тайёргарлик кўришда:

— тингловчилар мустақил ишлашининг ўқиш ҳамда амалий иш учун зарур бўлган жиҳатларини аниқ белгилаш;

— конспект қилиш учун белгиланган адабиётдан тегишли текстларни танлаб олиш;

— топшириқнинг пухта плани ва методикасини ишлаб чиқиш;

— зарур ўқув-моддий базасини тайёрлаб қўйиш даркор.

Ўқув планидан келиб чиқиб, тингловчиларга бериладиган қуйидаги топшириқларни кўзда тутиш мақсадга мувофиқдир:

— назарий қоидаларга мисол тариқасида амалий ишлардан ва шахсий тажрибадан олинган мисоллар, фактлар, статистика материаллари, схемалар, диаграммалар ва ҳоказоларни танлаш;

— ўрганилган назарий материалга асосланиб, конкрет фактларни тушунтириш, керакли хулоса ва умумлашма чиқариш;

— ўрганилган назарий мавзу асосида коллектив хўжалик фаолияти ёки тарбиявий ишларнинг маълум бир қирраси билан таништириш;

— шу асосда коллектив фаолиятини яхшилашга қаратилган конкрет таклифларни ишлаб чиқиш, уларни амалга оширишда бевосита иштирок этиш;

— яна шу асосда сиёсий ахборот, суҳбат ўтказиш, газетага хабар ёки мақола ёзиш;

— ўрганилган масала билан боғлиқ ҳолда у ёки бу мавзу бўйича кичик тадқиқот ўтказиш, шу асосда ёзма иш, реферат ёзиш, лекция ёки доклад ўқиш.

Юқорида қайд қилинган топшириқларнинг биринчи ва иккинчи тури ўрганилган билимлардан амалий фойдаланишнинг энг оддий кўникмаларини ҳосил қилишда, учинчи ва тўртинчи топшириқлар тингловчиларга ижтимоий ҳаётнинг мураккаб масалаларини мустақил таҳлил қилиш ва уларга баҳо бериш кўникмасини эгаллашда тингловчиларга ёрдам беришга қаратилган. Бешинчи ва олтинчи топшириқларда эса тингловчиларда пропагандистлик ва тадқиқотчилик кўникмаларини шакллантириш мақсади кўзланади.

Юқорида кўрсатиб ўтилган топшириқларни бажаришнинг самарадорлиги аввало, тингловчининг тайёргарлик савияси ҳамда ҳаётий тажрибаси қай тарзда ҳисобга олинганлигига боғлиқдир. Иккинчидан, сиёсий таълим жараёнида ўзлаштириб олинган билимларни мустақил қўллашда мустаҳкам кўникмалар ҳосил қилиш бутун курс давомида ўқув жараёнининг ажралмас қисми, деб қаралиши ҳамда шу топшириқларнинг тингловчилар томонидан мунтазам равишда бажарилиши назорат қилиб турилиши лозим, шундагина улар яхши натижа беради. Шунинг учун ҳам пропагандист бутун ўқув йилига мўлжаллаб амалий топшириқлар бўйича иш планини тузиши, тингловчиларнинг билимлари, кўникмаларини ҳисобга олиш бу планга асос қилиб олиниши керак. Мазкур планда ўқувнинг умумий мақсадлари ҳамда вазифалари белгиланади, ҳар бир тема бўйича тингловчилар ўрганадиган асосий тушунчалар, маълум бир темани ўрганишда фойда берадиган асосий амалий топшириқлар кўрсатилади.

Планнинг юқоридаги таърифланган бўлимини тузишда қуйидаги адабиётдан фойдаланиш лозим: «Методика партийной учёби», Москва, «Политиздат» 1978 йил, 15-боб,

Ўқув экскурсиялари, учрашувлар. Вақт ва имкониятга қараб, пропагандист тингловчиларнинг ишлаб чиқариш илғорлари ,кекса революционерлар ҳамда уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувларини ҳам планлаштириши лозим. Бундай тадбир билимларни мустаҳкамлашда ўқишга қизиқишни орттиришда яхши самара беради. Шунингдек, музейларга, йирик қурилишлар ва бошқа объектларга ўқув экскурсияларини ҳам уюштириш даркор.

Пропагандист юқорида таърифланган календарь ўқув планини тузгач унинг бир нусхасини машғулотлар ўтказиладиган хонага кўринарли жойга қўйиши керак. Бу сиёсий мактабда, семинарда бутун йил давомида қандай машғулотлар ўтказилажаги, қандай мустақил топшириқлар бажарилажаги ҳақида тингловчиларга бериладиган ўзига хос ахборотдир.

Мазкур планни тузишда пропагандистга сиёсий маориф кабинетларининг методик кенгашлари албатта ёрдам беришлари даркор.

Ўқув плани тузилганидан сўнг **машғулотларга тайёргарликнинг кейинги босқичларига** ўтиш лозим. Ўқув йили бошлангунга қадар давом этадиган бу босқични қуйидагиларга ажратиш мумкин:

1. Ўқув программаси мавзулари бўйича материаллар йиғиш.
2. Мавзунинг асосий проблемаларини белгилаш (мавзу планини тузиш).
3. Мавжуд материаллар ичидан алоҳида мавзуга доир конкрет материалларни танлаб олиш.
4. Машғулот ўтказиш тартибини пухта ўйлаш ва конспект тузиш (доклад тузиш).

Машғулотларга материал тўплаш узлуксиз давом этадиган ўзига хос жараёндир. Пропагандист фақат навбатдаги машғулотгагина эмас, балки бутун ўқув йили бўйича таълимнинг бутун курси ҳажмида ҳам материал тўплаган бўлиши лозим. Курс бўйича йиғилган мисоллар, рақамлар, маълумотлар эскириб қолган тақдирда уларни янгилаб туриш мақсадга мувофиқдир. Бунда дарсликлар ва методик қўлланмалар билан бир қаторда пропагандист ўзи тўплаган қўшимча материаллардан ҳам фойдаланиши зарур. Бу машғулот мазмундорлигини оширишга хизмат қилади.

Ҳар бир мавзу бўйича қандай материалларни танлаб олиш лозим?

Аввало, доимий ишлайдиган семинарларда лекцияларни тинглаш давомида айрим мавзуларни ўзлаштириш методикаси бўйича, шунингдек, адабиётларда кўрсатилган методик кўрсатмалар бўйича ёзиб олинган материаллардан фойдаланиш лозим. Маълум бир мавзунинг моҳияти бўйича материаллар йиғишда аввало, марксизм-ленинизм классикларининг асарларида, партия съездлари, КПСС Марказий Комитети пленумларининг ҳужжатлари, энг муҳим ҳукумат қарорлари, партия ва давлат раҳбарларининг нутқлари, шунингдек, илмий мунозараларнинг якунлари, иқтисодий факт ва рақамлар, хотиралар, турли хил адабиётлар ва ҳоказолардан олинган кўчирмалар, қайдлар ва бошқаларни тартибга келтириш, айниқса муҳимдир.

Хуллас, машғулотларнинг ғоявий-назарий савиясини оширишга кўмаклашадиган ҳамма материалларни йиғиб бориш даркор. Бу масалада юқорида тилга олинган «Методика партийной учёби» китобининг «Пропагандистнинг хазинаси» ва «Материалларни тўплаш ва системалаштириш» деб аталган махсус бўлимларига мурожаат қилиш керак.

Мавзунинг асосий масалаларини белгилаш ёки шу мавзуга доир план тузиш ишлари бевосита машғулот олдидан бажарилиши керак. Ҳар бир машғулотга тайёргарлик 15—20 кун олдин бошланади. Лекция планини тузиш учун аввало программани, дарсликни, методик ва ўқув қўлланмаларини қараб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Бунда албатта ўқув плани асосида иш кўриб, маълум темани ўрганишга ажратилган вақтни, машғулот ўтказиш методикасини билиб олиш, кўргазмали қуролларни тайёрлаб қўйиш, тингловчиларга бериладиган амалий топшириқларни белгилаш, мавзунинг энг муҳим масалаларини бирин-кетин бўлимларга бўлиб чиқиш айниқса муҳимдир.

Лекцияга тайёрланишда **конкрет материални танлаш** учун теманинг планидан келиб чиқиб, дарсликдан, илгари йиғилган қўшимча материалдан энг зарур цитаталарни, қизиқарли фактлар ва кўргазмали қуролларни, маҳаллий материалларни танлаб олиш лозим.

Машғулотни қандай ўтказишни олдиндан пухта ўйлаб, конспект тузиш айниқса муҳимдир. Лекция текстини тайёрлашда унинг аниқ-равшан ёзилишига, илмий жиҳатдан асосланган, ишонарли бўлишига, содда, равон тил билан ёзилишига алоҳида аҳамият бериш керак. Ҳар бир машғулотда шунга эришиш кераккки, тингловчиларнинг ўзлари актив фикр юритсинлар, ҳар бир қоида ва хулосани пухта ўзлаштириб олсинлар. «Методика партийной учёби» қўлланмасининг «Таълимнинг проблемали типи», «Проблем ўқитиш методлари», «Проблем ситуация», «Казуслар методи», «Мунозара, унинг роли ва мақсади» каби бўлимларида бу борада қилинадиган ишлар батафсил баён этилган.

Юқоридаги тавсияларда машғулотга тайёрланишнинг ҳамма жиҳатлари ҳисобга олинмади, албатта. Биз машғулотга тайёрланиш асосий босқичлари, методлари ва услублари тўғрисидагина қисқача маслаҳатлар бериб ўтдик. Шуни унутмаслик зарурки, машғулотга тайёрланиш жиддий, масъулиятли, мураккаб иш бўлиб, сиёсий мактаб ёки семинар ишининг самараси пировард натижада шу ишнинг қандай ташкил қилинганлигига боғлиқдир. Зотан, пропагандист партия таълимининг асосий фигурасидир.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ СИЁСИЙ МАОРИФ УЙИ.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ПЕРУ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ

ЛИМА. (ТАСС мухбири). Бу ерда мамлакатдаги энг йирик касаба союз бирлашмаси бўлган Перу меҳнаткашлари умумий конфедерациясининг V съезди очилди. Съездда бирлашмага кирувчи 29 та касаба союз федерацияси ва 120 касаба союз вакиллари қатнашмоқдалар. Бу бирлашма сафларида ишчи ва хизматчилардан 700 мингдан кўпроқ киши бор. Съездда Жаҳон касаба союзлари федерациясининг намояндалари, бир қанча чет мамлакатларнинг вакиллари, шу жумладан ВЦСПС президиумининг аъзоси, металлургия саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг раиси И. И. Костюков бошчилигидаги ВЦСПС делегацияси иштирок этмоқда.

Съездни очиш пайтида Перу меҳнаткашлари умумий конфедерациясининг раҳбарлари сўзга чиқиб, съезд ички сиёсий аҳвол кескинлашган, халқаро империализмнинг ҳукуматга кўрсатаётган тазйиқи кучайган мураккаб бир шароитда ўтказилмоқда, дейишди. Улар меҳнаткашларга мурожаат қилиб реакциянинг Перу халқи ҳаётий ҳуқуқларига ҳужумига қарши ягона фронт бўлиб кураш олиб боришга даъват этдилар.

М. СТЕПАНОВ.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. «Агрострой» қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхонасининг маҳсулотларини СССР ва бошқа социалистик мамлакатларда учратиш мумкин. Завод ишлаб чиқараётган қанд лавлаги ҳамда картошка йиғиб оладиган комбайнлар, тракторлар, хашак йиғиб оладиган агрегатлар, ўт ўрадиган машиналар ўзининг юқори сифати билан машҳурдир. СУРАТДА: заводнинг йиғув цехида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

○ ГАВАНА. Ольгин шаҳридаги «КТП-1» маркали шакарқамиш ўриш комбайнларини ишлаб чиқарадиган Улуғ Октябрь революциясининг 60 йиллиги номли заводда Куба—Совет дўстлиги уюшмасининг бўлими ташкил қилинди. Кубада энг йирик машинасозлик корхонаси бўлган ана шу завод ходимлари уюшма ишига зўр иштиёқ билан киришдилар. Бу корхона Совет Иттифоқининг қардошларча ёрдами билан барпо этилган эди.

Завод ҳузурида уюшма бўлими очилиши муносабати билан ўтказилган митингда сўзга чиққан нотиқлар СССР билан Куба ўртасида тинмай мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик алоқаларининг катта аҳамиятга эга эканлигини қайд қилдилар. Улар социалистик Куба экономикасини муваффақиятли ривожлантириш учун Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

○ ЛИМА. Перунинг Куско департаментида ҳайдаладиган сал кам 11 минг гектар ер давлат назорати остига ўтди. Бу ерлар ер ислоҳати тўғрисидаги қонунга мувофиқ ана шу райондаги ерсиз деҳқонлар ўртасида тақсимланади. Бу қонунда ерни уни ишлайдиган кишилар қўлига топшириш кўзда тутилади.

○ ҚОБУЛ. Афғонистон аҳолиси 15 миллион 108 минг кишига етди.

АДР планлаштириш министрлиги эълон қилган маълумотларга кўра, афғонларнинг 12 процентдан кўпроғи шаҳарларда яшамоқда, қолганлари эса қишлоқ аҳолиси ёки кўчманчилардир.

○ РИМ. Италияда шу йилнинг январь ойидан июль ойигача бўлган давр ичида саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1977 йилнинг шу давридагига нисбатан 1,2 процент қисқарди. Марказий статистика институти бу ерда ана шуни хабар қилди.

Машинасозлик саноатида ишлаб чиқариш ҳажми энг кўп — қарийб 4 процент ва тўқимачилик саноатида 12,6 процент қисқарганлиги қайд этилган.

○ ЛИССАБОН. Португалия президенти А. Рамалью Эанеш мамлакатнинг янги ҳукуматини тузиш ҳақида сиёсий партиялар билан маслаҳатларини яна бошлаб юборди. У ПКП Бош секретари Алваро Куньял бошчилигидаги Португалия Коммунистик партияси делегациясини қабул қилди. У социал-демократик партия делегацияси билан ҳам учрашади. Рамалью Эанеш ана шундай маслаҳатлашувлар чоғида Португалия бошидан кечираётган ҳукумат танглигини бартараф этиш юзасидан яқинда ўзи айтган таклифлар хусусида партияларнинг фикри билан танишиш ниятидадир.

АГИТАТОР ЛАВҲА

ТИЛЕГЕН стол устидаги газетани диққат билан кўздан кечирди. Уларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сўнгги пленуми ва Ўзбекистон ССР Олий Совети еттинчи сессиясининг материаллари босилган эди. Навбатдаги машғулотда фойдаланишга арзирли фактлар кўпайди дея кўнглидан ўтказди пропагандист. Тилеген стол тортмасидан оқ қоғоз олди. «Март Пленумидан июль Пленумигача» деган сарлавҳа қўйди ва ўйланиб қолди. «Мавзунинг аҳамиятини тингловчилар қалбига етказа оламанми?.. Ахир улар бари оддий ишчи бўлсалар ҳам қишлоқ хўжалик бобида мана мен деган лектор билан бемалол баҳслаша олишади... Ҳа, яхшиси, машғулотда уларнинг ўзини қатнаштираман...

Агитатор совхознинг 1-бўлимидаги Нажим Мадаминов бошлиқ 1-бригада дала шийпонида бўладиган машғулот планини тузарди. Машғулот КПСС Марказий Комитети июль (1978 йил) Пленуми, унда ўрток Л. И. Брежнев катта доклад қилганлиги ва Пленум қарори ҳақида қисқача ахборот билан бошланади. Сўнгра Тилеген партиямиз Марказий Комитетининг 1965 йилги март Пленумидан кейинги ўтган йилларда мамлакат қишлоқ хўжалигида рўй берган катта ўзгаришлар, хусусан «Хўжакент» совхози экономикасидаги ўсиш тўғрисида ҳикоя қилади.

У совхоз экономикасига доир ҳисоб-китоб дафтарлари тўла шкафдан 1965 хўжалик йили якунлари жамланган қалин жилдни олди. Ўзи бош иқтисодчи эмасми, керакли ҳамма рақамлар қўл остида. Хўжалик сўнгги икки беш йиллик мобайнида экономикаси, маданий қурилиши соҳаси анча салмоқли одимлар ташлади. Маълумки, март Пленумидан кейин қишлоқ хўжалигида планлаштириш, бошқариш системаси такомиллашиб, фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларни қўллашга янгича ёндошила бошланди. Айниқса колхоз ва совхозларнинг интенсивлаштириш йўлидан бориши туфайли ҳосилдорлик ошди, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот таннархи анча камайди. Бу муваффақиятларда кадрлар сиёсати тўғри ҳал этилаётганлиги муҳим роль ўйнади.

«Хўжакент» совхози районнинг шарқий қисмидаги тоғ зонасига жойлашган бўлиб, унинг экономикасини асосан боғ, дон ва полиз экинлари, чорвачилик ташкил қилади. Хўжалик 1965 йилда пландаги 1173 тонна ўрнига 413,5 тонна ғалла етиштириб, 35 процентда қолиб кеттган эди. Ўтган йили эса пландаги 905 тонна ўрнига жами 1209 тонна ғалла етиштирилди, план 133,6 процентга етказилди. Ўтган икки беш йиллик мобайнида сут ишлаб чиқариш йилига 775 тоннадан 1320 тоннага ўсди.

Бу ўсиш мева ва сабзавот турларини етиштириш ва давлатга сотишда ҳам яққол кўзга ташланади. Ўтган ўн йилликда тоғ ён бағирларидан ўнлаб гектар ер ўзлаштирилди. Эски боғлар ўрнида янги токзорлар пайдо бўлди, сабзавот экиниладиган майдонлар кенгайди, барча экинзорлар унумдорлиги сезиларли даражада ортди. Бу ўтган хўжалик йили таҳлилидан яққол кўриниб турибди. Давлатга мева, картошка, сабзавот сотиш бўйича планлар анча ортиғи билан бажарилди. Совхоз етиштираётган маҳсулот турларидан кўпчилиги бўйича фойда олиш йилдан йил кўпаймоқда.

Т. Бийсебоев машғулотда иқтисодий ўсиш йилларини бригада мисолида ҳикоя қилиб бериш учун Нажим Мадаминовга сўз беришни дилига тугиб қўйди. Чунки бригада ўтган икки беш йиллик мобайнида ялпи ҳосил кўпайишида, меҳнат унумдорлиги ортиши, ишчиларнинг шахсий даромади ўсганлиги бўйича катта сакрашлар қилди.

Бригаданинг оддий бир ишчиси Т. Ўринбоевнинг уч кишидан иборат оиласи 1965 йили 2450 сўм даромад қилган эди. Ўтган йилда эса хотини Санталат ва ўғли Рихсивойлар билан бирга ишлаган иш ҳақлари 3570 сўмни ташкил қилди. Бунга шахсий томорқа, уй ҳайвонлари ва паррандасидан олган фойдаси кирмайди. Ҳозир тўққиз фарзанди билан данғиллама уйда истиқомат қилади. Хонадони газлашган, маиший ашёлар билан жиҳозланган. Бригада бошлиғи коллективнинг бошқа аъзолари, уларнинг меҳнати ва турмуши ҳақида ҳам ҳикоя қилади.

Сўнгра суҳбатга аъзоларни ҳам тортиш керак. Улар икки тарихий Пленум орасида хўжаликда ва шахсий ҳаётларида рўё берган ўзгаришлар тўғрисида сўз юритиб мавзуни тўлдиришади. Тилеген суҳбат сўнгида КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорлари асосида совхозни ривожлантиришнинг истиқбол плани ҳақида сўзлаб беришни дилига тугди.

Шу йилнинг ўзида қир бағрида 7 гектар ер очиб резавор экилди, 21 гектар боғ қилинди. Демак, совхоз экономикаси янада юксалади. Адирга ҳужум давом эттирилади. Яқинда қуриб битказилган сутчилик комплекси 600 сигирни бағрига олади. 1 миллион 635 минг сўм сарфланган комплекс тўла қувват билан ишга тушгач, чорвачиликдан келадиган фойда салмоғи анча ортади. Сабзавот, картошка етиштириш, чорва озуқаси тайёрлаш ишларини механизациялаш давом эттирилади...

Ҳа, ҳикоя қилса арзийдиган ишлар кўп. Энг муҳими, ишчилар юрагида бригада иши, бўлим, совхоз иши учун қайғуриш ҳиссини тарбиялаш, умум манфаати учун янада самаралироқ меҳнат қилиш иштиёқини уйғотиш керак. Тилеген ана шу фикрни дилидан ўтказар экан, суҳбат планига сўнгги нуқтани қўйди.

А. АБДУБАННОПОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.
Бўстонлиқ райони.

Ўзбекистон давлат «Баҳор» хизмат кўрсатган халқ рақс ансамбли Финляндияда ўтган СССР кунларида актив иштирок этди. Айниқса ансамбль раққосалари Хельсинкидаги Конгресслар саройида кўрсатган концертлар финляндиялик томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди. Суратда: концерт пайти.
А. Авазов фотоси. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ФУТБОЛ. Ёш чарм тўп усталарининг финал ўйинлари давом этмоқда. Биринчи ва олтинчи ўринлар учун кураш олиб бораётган командалар ўртасида навбатдаги тур учрашувлари бўлиб ўтди. Ўзбекистон терма командаси бу гал Украина ёш футболчилари билан майдонга чиқди. Кескин курашда бизнинг футболчилар ютуқни бой бериб қўйдилар. Меҳмонлар дарвозага иккита жавобсиз тўп киритишди.

Ленинград командаси Россия Федерацияси вакиллари билан учрашди. Унда Нева бўйидан келган ўқувчилар 1 : 0 ҳисобида ғалабага эришдилар. Арманистон — Грузия учрашуви ҳам худди шундай ҳисобда якунланди.

Еттинчи — ўн иккинчи ўринлар учун курашаётган командалар ўртасидаги бахслар ҳам қизғин ўтмоқда. Москва, Белоруссия сингари кучли командалар асосий совринлар учун мусобақадан чиқиб, энди ўнликдан жой олиш учун ҳаракат қилишяпти. Навбатдаги турда Белоруссия ва Москва футболчилари ўзаро учрашдилар. Бунда пойтахт вакиллари 2 : 0 ҳисобида ғалаба қозонишди. Тожикистон терма командаси қирғиз футболчиларини 2 : 1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Литва — Молдавия матчи дуранг натижа билан тугади — 2 : 2.

МЕРГАНЛИК. Ўқувчилар спартакиадасининг яна бир турида мусобақалар бошланди. Мерганлик турнирининг биринчи куни қизлар ва ўсмирлар тўртта машқда куч синашишди. Кутилганидек Украина, Белоруссия, Москва командалари аъзолари бошқа республикалардан келган тенгдошларига қараганда яхшироқ натижа кўрсатдилар. Дастлабки олишувлардан кейинги ўринлар ҳам шундай тартибда тақсимланди. Ўзбекистон вакиллари эса ҳаммаси бўлиб 4115 очко тўплаб олтинчи ўринни эгалладилар.

ҚЎЛ ТЎПИ. Ўзбекистон ССР терма командалари бу мусобақаларда яхши қатнашиб, делегациямизнинг умумий муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар. Ўсмирларимиз барча учрашувларни юксак савияда ўтказиб, иккинчи ўринни олишди. Биринчи ўринни эса Украина ССР терма командаси эгаллади. Белоруссияликлар учинчи ўринга кўтарилишди. Қизлар ўртасидаги мусобақаларда Ўзбекистон терма командаси Украина, Москва ва Россия Федерацияси вакиллридан сўнг тўртинчи ўринни олди.

ДАСТЛАБКИ ОЧКОЛАР

Спорт гимнастикаси мусобақалари ўтаётган «Ёшлик» аренаси шу кунларда муҳлислар билан гавжум. Ҳатто, мусобақалар орасидаги танаффусда ҳам, спортчиларнинг машқлари давомида ҳам зал бўш қолаётгани йўқ.

Мажбурий программани муваффақиятли якунлаган республикамиз вакили, спорт мастерлари программасидаги машқларда қатнашаётган Рамис Галиев 53,65 балл тўплаб, пешқадамлар сафидан жой олди. Унинг командадоши О. Қурбонов ҳамда О. Хомяковлар мастерликка номзодлар группасида баҳслашиб 53,2—53,05 балл билан 9—10 ўринларни эгаллаб туришибди. Биринчи разрядлилар бахсида эса О. Мороз бешинчи ўринни, командадоши А. Эшқулов эса саккизинчи ўринларни олишди. Умумкоманда ҳисобида Ўзбекистон коллективи 284,78 балл йиғиб, биринчи кун натижаларига кўра Белоруссия, Украина ва Россия Федерацияси вакилларидан кейин тўртинчи ўринни эгаллади. 17 команда орасида ҳозирча бу натижа ёмон эмас. Ўсмирлар кеча эркин программани бажаришга киришдилар.

Мусобақаларнинг иккинчи куни эса қизлар баҳси бошланди. Командалар сменаларга бўлиниб мусобақалашишди. Иккинчи сменадаги баҳсларда қатнашган вакилларимиз ўзларининг чиқишлари билан мухлислар эътиборини қозондилар ва спартакиадага жиддий тайёргарлик кўрганликларини намойиш этдилар. Жумладан, бадиий гимнастика мусобақаларида муваффақиятли қатнашган ва кумуш медаль совриндори бўлган «Меҳнат» жамияти аъзоси, спорт мастери Ольга Тимофееванинг адаши динамочи Ольга Тимофеева ҳам яхши қатнашмоқда. Қизғин бахслар ҳали олдинда. Ўйлаймизки, ўсмирлар ҳамда қизлар барча 102 қатнашчи орасида ўзларига муносиб ўринларини эгаллашади.

М. МИРАЛИЕВ.

ЕВРОПА КУБОКЛАРИ УЧУН

Ўтган куни Европа чемпионлари кубоги, кубок эгалари кубоги, УЕФА кубоги учун ўтказилган турнирларда навбатдаги учрашувлар бўлиб ўтди. Совет командаларидан фақат Донецк «Шахтёр»и муваффақиятсизликка учради. Испаниянинг «Барселона» командаси билан бўлган ўйин 1:1 ҳисобида тугади. Бу «Шахтёр»нинг мусобақани давом эттириши учун камлик қилади.

Москва торпедочилари Норвегияда «Мольде» командаси билан 3 : 3, Тбилиси динамочилари Италияда «Наполи» клуби билан 1 : 1 ҳисобида дуранг ўйнадилар. Киев динамочилари эса Норвегиянинг «Хака» командасини қабул қилиб 3 : 1 ҳисобида ғолиб чиқишди. Уччала коллективимиз мусобақаларнинг навбатдаги босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Суратда: Ўзбекистон ёш футболчиларининг Ленинградлик тенгдошлари билан учрашув пайти.
В. Молчагев фотоси.

ТАРБИЯ СОҲАСИДАГИ МУҲИМ ТАДБИР

ҲОЗИРГИ пайтда жамиятимизга ёт бўлган ҳоллар, воқеа ва ҳодисаларнинг олдини олишда илгаридан тузиб қўйилган комплекс планлар муҳим роль ўйнамоқда. Бизнинг областимизда давлат ва жамоатчилик ташкилотлари бундай планларни ҳамкорликда ишлаб чиқдилар ҳамда анчагина тажриба тўпладилар. Тошкент область ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани М. Г. ҲУСАИНОВ жамоатчи мухбиримиз Ш. АҲМЕДОВга ана шу профилактик тадбирлар самараси ҳақида қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди.

СЎЗИМНИНГ бошидаёқ бир нарсани эслатиб ўтмоқчиман. Қонунбузарлик ҳолатларининг олдини олиш бўйича ишлаб чиқилган комплекс планларнинг биринчилари қаторида биз бўлганмиз дейишим нотўғри бўлур эди. 1971 йилда комплекс планлар мамлакатимиздаги қатор йирик шаҳарларда ишлаб чиқилди. Бу планларнинг бажарилиши яхши самара берди, маъмурий органлар билан жамоатчилик ўртасида алоқани мустаҳкамлади, уларнинг биргаликдаги ҳаракатида ижобий натижаларга эришилди.

Областда комплекс планларни жорий этиш пухта тайёргарлик кўришни, кўп нарсадан хабардор бўлишни бошқача қилиб айтганда кундалик воқеалардан кўз-қулоқ бўлиб туришни тақозо этарди. Биз бунга риоя қилган ҳолда ана шу режаларни дастлаб Оққўрғон районида синов тариқасида ўтказишни ва иш муваффақиятли борса, бошқа районларга жорий этишни мўлжалладик.

Планга райондаги давлат ва жамоат ташкилотлари олиб борадиган профилактик ишларнинг асосий йўналишларини киритдик. Унинг айрим қисмларида қонунбузарликнинг олдини олиш мақсадида баъзи масалаларни район партия комитетининг бюросида муҳокама этиш, корхоналарда, колхоз ва совхозларда ҳуқуқ тартибот ишларини мунтазам олиб бориш сингари тадбирлар белгиланди. Шунингдек планда ичкиликбозликка қарши кураш, дангасалар, ишёқмаслар, давлат ва жамоат мулкини талон-тарож қилувчиларга қарши актив кураш тўғрисидаги боблар ҳам ўз аксини топди.

Ўсмирларнинг қонун бузиш ҳолларининг олдини олиш масалалари бўйича ҳам қатор тадбирлар олдинга сурилди. Бунда асосан турли ёшдаги ўсмирларнинг қонунга ҳилоф иш тутишларида асос бўлиб хизмат қиладиган омилларни бартараф этиш, қийин тарбияланадиганларга нисбатан тарбия соҳасидаги илғор тажрибаларни кенг қўллашга эътибор кучайтирилди.

Комплекс планнинг тайёр лойиҳаси керакли ташкилотлар томонидан муҳокама этилгандан сўнг район партия комитети ва район ижроия комитети уни тасдиқлади.

ЮРИСТ МИНБАРИ

Шуни айтиш керакки, планнинг бажарилиши маҳаллий партия, совет органларининг ҳамиша диққат марказида бўлди. Район партия комитетининг бюроси, шунингдек халқ депутатлари район советининг ижроия комитети ўз қарорларининг ижросини мунтазам кузатиб бордилар.

Тадбирларнинг бажарилиши бўйича қўлга киритилган ютуқлар тезда сезилди. Районнинг барча қишлоқ ва посёлкаларида, жамоат жойларида, маҳаллаларда безорилик кўринишларининг сони кескин камайди. Айниқса ичкиликбозликка сабаб бўладиган айрим савдо ташкилотлари ўз ишларини яхшиладилар. Улар қонунда белгиланган тартибга риоя эта бошладилар.

Биринчи комплекс план областда таянч пунктлари тармоқларининг ривожланишига асос яратди. Йил охирига бориб Оққўрғон посёлкасида ички ишлар органлари ва жамоатчилик ташкилотларининг активлиги туфайли шундай таянч пункти вужудга келдики, бу жой профилактик ишларнинг чинакам масканига айланди. Пункт қошида ташкил этилган халқ дружинаси, ўртоқлик суди, жамоатчилик асосида болалар уйи ҳар қандай безорилик кўринишларининг олдини олишда актив қатнаша бошлади.

Комплекс план ўсмирлар томонидан рўй берадиган қонунбузарлик ҳолатларининг сабабларини аниқлашга катта ёрдам берди. Милиция ходимлари ва жамоатчилик вакиллари бу ҳолатларни чуқур ўрганишлари натижасида болаларнинг бўш вақтдан тўғри фойдаланмасликлари туфайли ҳар хил кўнгилсиз воқеалар бўлаётир, деган хулосага келдилар. Шундан сўнг халқ маорифи ҳамда ўсмирлар ишлари бўйича комиссиялар ҳаракати ана шу камчиликларни йўқотишга қаратилди. Болалар маданият уйларига, клублар ва спорт секцияларига жалб этилди.

Комплекс планнинг бажарилиши туфайли давлат ва жамоатчилик мулкини талон-тарож қилиш ҳам камайди. Халқ контроли, милиция ходимлари, жамоатчилик активлари, колхозлар ва совхозларда ташкилотларда кузатиш ишларини олиб бордилар. Бировнинг ҳисобига яшаш, бойлик орттириш учун интилганлар ўз ниятларини амалга оширолмай қолдилар.

Оққўрғон районида олиб борилган профилактик ишларни область партия комитети юқори баҳолади ва бу тажрибани оммалаштиришни шаҳар ҳамда район партия комитетлари зиммасига юклади. Шу билан биргаликда ички ишлар бошқармасининг ана шундай планларни бутун область миқёсида тузиб чиқиш зарурлиги тўғрисидаги тавсиясини ҳам маъқуллади. Мана беш йилдирки, эндиликда областнинг ҳар бир шаҳар ва районида қонунбузарлик ҳолатларининг олдини олиш бўйича тадбирлар ишлаб чиқилган. Планлар қисқа, лўнда бўлиб ҳуқуқ тартиботи билан боғлиқ бўлган барча проблемаларни ўз ичига қамраб олган. Чирчиқ, Янгиобод шаҳарлари, Оҳангарон, Оққўрғон, Тошкент районларида бу борада олиб борилаётган ишлар ибратлидир.

Планларнинг ўзини тузиб қўйиш кифоя эмас. Унинг бажарилишини доимо назорат қилиб туриш керак. Бу жиҳатдан Чирчиқ ва Янгийўл шаҳар партия ташкилотлари олиб бораётган ишлар диққатга сазовордир.

Серқуёш республикамизда

САМАРҚАНД МЕҲМОНЛАРНИ КУТМОҚДА

Самарқандда 3 октябрдан 6 октябргача бўладиган халқаро анжуман иштирокчилари Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари анъанавий музикасини ривожлантириш проблемаларини муҳокама қиладилар.

СССР миллий музика комитети томонидан халқаро музика кенгаши ёрдамида уюштирилаётган бундай учрашув биринчи марта ўтказилади. СССР композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Т. Хренников Бутуниттифоқ композиторлар уйида бўлиб ўтган матбуот конференциясида шуларни маълум қилди.

Қарийб йигирма мамлакат намояндалари тўпланадиган учрашув программасида илмий конференциялар ва мунозаралар, Шарқ анъанавий музика концертлари, совет ва чет эллик ижрочиларнинг чиқишлари бор. Чет эллик меҳмонлар ўз ижодиётида халқ анъаналаридан муваффақиятли фойдаланаётган Қозоғистон, Ўрта Осиё ва Закавказье республикалари совет композиторларининг тажрибаси билан танишадилар.

ТАСС мухбири.

ПОЭЗИЯ КЕЧАСИ

Бухоролик ёш шоирлар Тошпўлат Аҳмедов, Бахшулло Ражабов ва Садриддин Салимов Пешку районидаги Абу Али ибн Сино номли колхознинг ўн учинчи бригадаси аъзолари ҳузурида меҳмон бўлдилар. Улар Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 70 йиллигига бағишлаб бригада дала шийпонида поэзия кечаси ўтказдилар. Атоқли ўзбек адибининг асарлари янгради, колхоз бадиий ҳаваскорлик иштирокчилари шоир шеърларига ёзилган қўшиқларни ижро этдилар.

Бухоролик кўпгина ёзувчилар ва шоирлар йиғим-терим кунларида дала шийпонларида меҳмон бўлишмоқда.

АГИТПОЕЗД ПАХТАКОРЛАР ҲУЗУРИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Область маданият бошқармасининг агитпоезди кўрик ердаги Жиззах области хўжаликларига жўнаб кетди. Унинг составида концерт бригадаси, лекторлар бор. Улар тушлик вақтида ва ишдан кейин дала шийпонларида пахтакорларга ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

АНСАМБЛНИНГ ИЛК ҚАДАМИ

«Ритм» вокал-инструментал ансамбли Фарғона область Қува районидаги Охунбобоев номли колхознинг маданият уйида ўзининг биринчи концертини берди. Ёш ҳаваскорлардан иборат бу коллектив район маданият уйи ҳузурида тузилди. Ансамбль пахта йиғим-теримининг ана шу қизғин кунларида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши пешқадамларига бағишланган программа асосида колхоз саҳнасида ўз ишини бошлади. Программага халқ қўшиқлари, замонавий совет ва чет эл композиторларининг асарлари киритилган. Бу асарларнинг кўпи деҳқонларнинг талабларига биноан ижро этилди.

(ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

Октябрь ойида мамлакатимизда Ленин комсомолининг 60 йиллиги кенг нишонланади.

Юбилей арафасида шу воқеа муносабати билан кино-театр, маданият саройлари ва клубларда

«СЕНИНГ НОМИНГ — КОМСОМОЛ»

шиори остида кино фестиваль ва тематик кино намойишлари ўтказилади.

Программага комсомолнинг қаҳрамонона тарихини акс эттирувчи янги бадиий ва ҳужжатли фильмлар киритилади. Кино театрларнинг фойеларида комсмолнинг тарихий йўлини ёритувчи энг яхши фильмлардан олинган кадрлардан махсус фотовиставкалар ташкил этилади.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

Октябрь ойида Тошкент области кино-театрлари экранларига қуйидаги фильмларни чиқаришга тайёрламоқда:

«Эркакларнинг жиддий ҳаёти».
«Жазирама офтобдаги уй».
«Тайга императорининг тугатилиши».
«Алоҳида эътибор доирасида».
«Ойсулув даласи».
«Партия ишончини оқлаймиз».
«ВЛКСМ XVIII съездида».
«Коммунизмни ўрганамиз».
«Меҳнатдаги байрам».
«Садоқат».
«Давримизнинг ақли, номуси ва виждони».
«У ерда, БАМда қандай?»
«Комсомол қурилишда».
«Октябрь 60 йиллиги» ва бошқалар.

Рекламани кузатиб боринг.

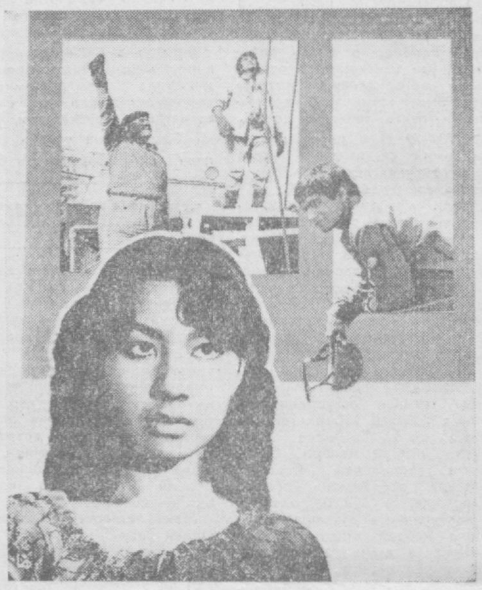

«ЖАЗИРАМА ОФТОБДАГИ УЙ»

«ЖАЗИРАМА ОФТОБДАГИ УЙ» — бу лирик кино повесть бўлиб, бизнинг замондошларимиз — ёшлар ҳақида, улар ишлаб чиқаришда ва шахсий ҳаётларида ҳал қилишлари керак бўлган проблемалар ҳақида ҳикоя қилади.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

«АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ДОИРАСИДА»

Бу фильмнинг қаҳрамонлари — ҳаво-десант қўшинларининг иродали разведкачиларидир. Воқеа бизнинг шу кунларимизда бўлиб ўтади.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК!

АВТОСАМОСВАЛ 180 ТОННА ЮК КЎТАРАДИ

БУНДАН 20 йилча олдин Минскдан 50 километр наридаги Жодино қишлоғи ёнида Белоруссия автомобиль заводи [БелАЗ] корпусларининг пойдевори қўйилган эди. Завод энг оғир юк ташийдиган самосваллар ясашга киришди. Уларга талаб тезда ошиб кетди. Улар кўп миқдорда майда юк ташиш керак бўлган объектлар: кон ва кўмир бассейнларида, каналлар ва гидростанциялар қурилишида жуда асқота бошлади.

1965 йилдаёқ корхонанинг тўнғичи — БелАЗ-540 Лейпцигдаги халқаро ярмарканинг олтин медалига сазовор бўлди. У 27 тонна юк таший олиш қувватига эга эди. Келгуси йили худди ана шундай мукофотни халқаро Пловдив ярмаркасида ҳам олишга сазовор бўлди.

— Ўшандан бошлаб, — дейди БелАЗ бош инженерининг ўринбосари Н. Ковальчук АПН мухбири билан суҳбатда, — заводимиз чиқараётган машиналар қувватини тўхтовсиз оширмоқда. 27 тонналиклардан 40 тонналикларга ўтдик. Бугун эса 75 тонна юк таший оладиган БелАЗ-549 самосвалини чиқармоқдамиз. Машиналарнинг юк кўтариш қувватини ошириш муносабати билан бир қатор жиддий проблемаларга тўқнашдик. Олдиндан қўлланиб келинган тезликни оширишнинг механик типларини қабул қилмадик. Анъанавий равишда қўлланилган кардан вали ва узатиш коробкасидан воз кечишга ва бутунлай янги схемага ўтишга тўғри келди. Самосвал ғилдиракларига электр моторлари ўрнатдик. Шу тариқа дизель-электроход дунёга келди. Одатдаги механик тормозларни ҳам электр тормозлар билан алмаштирдик.

Бизнинг сўнгги ясаган машиналаримиздан бири 110 тонналик БелАЗ-7519 самосвалидир. Унинг тажриба намунаси ҳозир синовда. Мутахассисларнинг фикрига қараганда машина синовдан муваффақиятли ўтмоқда. Янги самосвал қандай янгиликларга эга деган савол туғилиши табиий. Автомашина кузовига иккита темирйўл вагонининг юки сиғади. Бу юкни бизнинг самосвал соатига 50 километр тезликда таший олади. Одатда машина қанчалик оғирлашса уни бошқариш шунча қийинлашади. БелАЗ-7519 га бу қоида хос эмас: 27 тонналик машинага қараганда буни бошқариш анча осон. Автоматиканинг оригинал системаси бошқаришни осонлаштиради.

Энди 180 тонналик, иккита кабинаси бўлган автосамосвални ясашга навбат келди. У ҳозир ишлаб чиқариш жараёнида. Унинг бошқалардан фарқ қиладиган томони мисли кўрилмаган юк ортиш қувватидагина эмас, балки янада такомиллашган электр трансмиссия схемасидадир.

...Ҳозир БелАЗда иш қизғин. Ишлаб турган цехлар билан ёнма-ён скрейпер ва бульдозерлар гулдурос овоз чиқариб темир-бетон асосларини ётқизмоқда. Асосий ишлаб чиқариш жараёнини тўхтатмай заводни реконструкция қилиш давом эттирилмоқда. Бу иш 1981 йилда тугайди. Сўнгра корхона катта юк ташувчи машиналарни икки баравар кўп ишлаб чиқариш имконига эга бўлади. Бу машиналарни Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатларнинг йирик қурилишлари кутмоқда.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 10.55 — «Заречная кўчасида баҳор» Бадиий фильм. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.50 — «Шахмат мактаби». 16.20 — А. Н. Радишчев. «Петербургдан Москвага саёҳат». 17.15 — «Объектив». 17.45 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — «Ҳамма нарсани билишни истайман». 18.50 — «Москва ва москваликлар». 19.20 — Фильм-концерт. 19.55 — «Кинопанорама». 21.30 — «Вақт». 22.00 — Хоккей. ЦСКА — «Спартак». 24.00 — Янгиликлар.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Экзотик ҳайвонлар» янги аттракционининг хайрлашув гастроллари (ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. ТИХОНОВ).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/IX да Кармен (билетлар сотилган). 30/IX да Афсоналар водийсида (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IX да Тошкентнинг нозанин маликаси, 30/IX да Гулбаҳор қани?

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/IX да Чандиқлар, 30/IX да Беш кунлик куёв.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р. 07815. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64534. Д — 2491.